

A szegedi ipar szomorú tengődése.

— Tanuskodnak a számok és tények. —

(Saját tudósítónktól.) Okos és mindenképen értékes ujtást honosított meg az idén *Somogyi Szilveszter* dr. főkapitány. Részletes és külön-külön jelentést adott ki a rendőrség egyes ügyosztályainak működéséről. A jelentésnek az iparra vonatkozó része tartalmaz számot nagy érdeklődésre, mert tanulságos és szomorú adatok vonulnak föl benne arról, hogy mennyire visszafejlődött a szegedi ipar az elmúlt évben. Emlékeztetőül, de azért is, mert ezeket az adatokat nem lehet elégszer fölvonultatni és mert kitűnő keretül szolgálnak ahhoz, amit ebben a cikkben készülünk elmondani, ideiktatjuk újból ezt a gyászos számsort.

Négy kivételével minden gyár felére vagy még annál is kisebbre *leszállította* az üzemét, több gyárvállalat pedig *megszűnt*. Százötvennégygyel kevesebb iparos van, mint amennyi a múlt évben volt. Gyáralapítás egyáltalán nem történt. Az iparigazolványok és iparendélyek száma *csökkent*. Az utlevélre vonatkozólag is kedvezőtlen az iparhatóság statisztikája. Ötszázhatvankét utlevelet adtak a múlt évben, kétszázal többet, mint 1911-ben. A múlt évben csak az asztalosok sztrájkoltak, ez azonban nem volt jelentősebb esemény. *Bulgáriába és Romániába* négyszáz utlevelet bocsátott ki az iparhatóság. Ennek az a magyarázata, hogy Bulgáriában megakadtak az építkezések, mert a munkásokat a háború miatt behívták katonának. A bolgár kormány az építkezések folytatására külföldi államokból, különösen Magyarországból toborzott munkásokat. A szegedi munkások javarésze már visszatért, mert a mostoha viszonyokkal nem tudtak megküzdeni. *Amerikába szóló utlevelet ötvennyolcan kértek*. Érdekes, hogy javarészen nők kíváncsoztak az újvilágba...

Tessék most már ebbe a keretbe beleilleszteni azt az irást, amely egyik jónevű és nagyobb műhelyvel dolgozó asztalos iparostól érkezett hozzánk és amely szól a következőképpen:

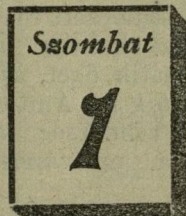
Tisztelt Szerkesztő ur! Én szerény és dolgos, nagy családosi iparosember vagyok, asztalos a mesterségem. Nem szoktam írni, de gondoltam, ezt a levelet mégis elküldöm a Szerkesztő urnak, hogy tegye ki a lapjába. Hátha segít a bajunkon. Munkánk semmi sincs. Én ma a gépészetet is elküldöm, az a néhány ember, aki még áll a műhelyemben, javarészt raktárra dolgozik. Tessék elképzelni, ilyenkor már a tavaszi építkezésekhez kellene lenni az asztalosmunkának és semmi sincs. Minek mondjam, vagy ismétlem, hogy milyen rossz idők járnak első sorban ránk iparosokra. És ekkor mi történik Szegeden? Három építkezés folyik most összesen. *Bartos Mór* építi a szerb internátust, *Ligeti Béla* a Csongrádi házát és *Müller Miksa* a felső ipariskolát. És tudja Szerkesztő ur, mi történt ennél a három valamire érdemes építkezésnél? Mindhárom építkezéshez Hódmezővásárhelyről rendelték meg a vállalkozók az asztalosmunkát. Miért? Hát Szegeden nem tudnák szállítani? Nincs elég asztalos, aki nyomorog? Hát a szegedi vállalkozóknak Hódmezővásárhelyre kell elvinni a pénzüket. Köszönöm a Szerkesztő urnak, ha írásom közreterjeszi és maradtam kiváló tisztelője. (Aláírás.)

Föltétlenül fontos: szegedi vállalkozók szegedi építkezésekhez szegedi asztalosoktól szerezzék be az asztalosmunkát. Teljesen fölösleges bővebben fejtegetni ennek a gazdasági jelentőségét. A válságos idők még in-

kább kötelességgé teszik ezt a sovinizmust. Viszont bizonyára annak is financiai okai vannak, hogy nem így történik. De gazdasági dolgokban ennél a pontnál túl kell menni és a megoldásnak olyan módját keresni és megtalálni, mellyel legalább a szegedi keresletet lehet megmenteni a szegedi kínálatnak.

H I R E K

Szegedi kalendárium.

Szombat

1

IDŐJÁRAS: A meteorológiai intézet jelentése szerint nyugat felől hőemelkedéssel és többnyire havazással változékony idő várható. — Sürgönyprognozís: Változékony, enyhébb, nyugaton sok helyütt csapadék. Déli hőmérséklet — 6.4 C volt.

A VÁROSHÁZAN: délelőtt 10—1-ig fogaa a polgármester, a főkapitány pedig 11—1-ig.

A KÖZKÖRHÁZBAN: A beteg látogatási idő délután 1—3-ig tart.

VÁROSI SZINHÁZ: Este 8 órakor „Faun“, vigjáték.

URANIA SZINHÁZ: Délután 6 órától kezdve „Gróf Monte Cristo.“ Dumas világhírű regénye nyomán három részben.

VASS-MOZI, délután hat órától kezdve „Pali 8 esete.“ Nyolc kacagtató bohózat.

APOLLÓ-MOZGÓ: Délután hattól este fél 11-ig „A becsületért.“ Társadalmi dráma 2 felvonásban.

A horgosi rendőrbiztos.

(Saját tudósítónktól.) Horgoson ha összejön két magyar, az föltétlenül a háborúval kezd és a horgosi rendőrbiztossal végzi. Vagy fordítva. Önökik a szelid és nyáron különösen szép tájon talán a rendőrbiztos esete még nagyobb szenzáció, mint a háború. Na persze, mert *Körmendi Antal* — így hívják a rendőrbiztost — utnak eresztették. Körmendi ugyanis visszaélt a hivatalos hatalmával és jogtalanul anyagi ügyeket bonyolított le, állítólag úgy, hogy néki legyen mindaz hasznos. Végre leleplezték a kis biztost, a következő esettel:

Mácsai József szabadkai bazárosnak a horgosi piactéren fölállított bódéját valaki megdézsmálta. A bazáros zajt csapott, mert azt remélte, hogy a tettest így elesipi. Remélte, hogy a rendőrség is segítségére lesz. De nem így történt. Egyszerűen a bazárost vitték be a rendőrségre, ahol egy rosszul világitott zugban állítólag két korona erejéig megzsarolták. A bazáros a rendőr ruháját és jelvényét megfigyelte, de az arcát nem láthatta, mert a basáskodó rendőr az arcát nem fordította feléje.

Másnap reggel a bazáros panaszt tett *Bíró Pál* községi másodbírónál, aki azonnal megindította az eljárást. A diszkrét nyomozást épen *Körmendi Antal* vezette, aki *Budai Péter* rendőrré háritotta a gyanút. *Budai* ártatlanságának tudatában most már a saját és rendőrtársai reputációjának érdekében minden követ megmozgatott, hogy a titokzatos esetről lerántsa a leplet. Elhívták a bazárost is és őt is bevonták a titkos nyomozásba, melynek váratlan eredménye lett. Ki-

derült, hogy a tettes nem más, mint a vádoló *Körmendi*. El is bocsátották állásából.

Ez egy konkrét eset, de Körmendit több ehez hasonlóval is vádolják. Hogy mi igaz, mi nem, azt ma még nem tudják. Annyi tény, hogy Horgoson most minden bünt kések Körmendire áthárítani.

Gyárfás Géza járási főszolgabíró különben az esetre vonatkozólag a következőket mondotta:

— Van tudomásom az esetről. Körmendit már el is bocsátották állásából. Nemso-kára átteszem az iratokat a szegedi királyi ügyészséghez.

— **Rajner főherceg temetése.** Bécsből jelentik: Ma délután négy órakor temették el *Rajner királyi herceget*. A temetésen részt vett a Habsburg-ház minden tagja, *Ferenc Ferdinánd* trónörökös vezetésével. A monarchia diplomáciai kara, az osztrák képviselőház és Bécs város vezető tagjai szintén megjelentek, a magyar kormányt *Lukács László* miniszterelnök képviselte. *József királyi herceg* betegeskedése miatt nem utazhatott el Bécsbe *Rajner főherceg* temetésére.

— **A daloskör jubileumi ünnepe.** A szegedi daloskör kedden ünnepli negyvenéves jubileumát. A műsoron *König Péter* karmester vezetésével *Mihálovich Ödön*, *Hubay Jenő* és *Sztojanovits Jenő* dalai szerepelnek. A hangverseny után *Urbán Lajos* zenekarának közreműködésével tánc lesz. A jubileumi ünnep iránt máris igen nagy az érdeklődés és a rendezőség mindent elkövet a siker érdekében.

— **Mi az a cseléd-bejelentés?** Nagy dolog, főként nehéz mesterség az a cselédbejelentés Szegeden. Ha valakihez elszegődik egy szakácsnő, akkor a házigazda vagy urnő nagyot néz, mikor a szakácsnő azt mondja:

— Most pedig megyek bejelenteni!

És el is megy, kora reggel. S az nap nem főz ebédet. Csak vacsorára érkezik meg. És azt mondja a szerény kérdezősködésre:

— Oda voltam a városházán, bejelenteni. Hanem holnap is fölmegegyek, ma nem sikerült.

És másnap is fölmegegy. Esetleg harmadnap is. Mert — ismételjük — nagy dolog az a bejelentés, az nem megy ám csak úgy. Most tessék elképzelni: egyik-másik szobaica minden hónapban kétszer cserél gazdát, a rendkívüli cseréket nem is számítva. Már most minden alkalommal kijelent meg bejelent. Aránylag három napig tart egy igazi bejelentés keresztülvitelle. Amíg a rendőrségen ide megy meg odasiét, amíg megakarják vizsgálni s amíg végre megvizsgálják, amíg írásokat kikap, amíg vár, amíg és a többi, ha apróra-hegyire leakarjuk írni, azt hisszük, három napig tartana, akárcsak a bejelentés. Most pedig megjegyezzük, hogy igen nagy a fölháborodás e mizériák miatt. Gazdasszonyok különösen panaszkodnak és azt mondják, szégyen Szeged városnak, hogy nincs bejelentő hivatala. Tényleg, szégyennek is szégyen és igazán mindent elköllene már követni, hogy végre fölállítsák a szegedi bejelentő hivatalt.

— **Bezárták a fiúmei torpedógyárat.** A fiúmei *Whitehead* torpedógyárat bizonytalan időre bezárták és a munkásokat mind elbocsátották. Az elbocsátás előzményei a következők: Tegnap délután *Dürksz főmérnök* bement a torpedóosztályba szokott ellenőrző körutját elvégezni. Rászólt egy munkásra, hogy figyelmesebben végezze a dolgát, mert több alkatrészt elrontott. A munkás visszafelelt, mire a mérnök megfenyegette, hogy ha felesel és nem engedelmeskedik, azonnal el fogják bocsátani. A munká-